

Kunst er destruktion

Festivalsommer er andet end den rene chill-out. Hvad enten den står på stolemassakre i København eller politisk kollisionskunst i Poznan, handler det om at bringe kunsten i direkte clinch men sin omverden.

TEATER KOMMENTAR

MONNA DITHMER

At skabe er at ødelægge. Det kan der være en såvel absurd skønhed over som en skarpskåren samfundskritik.

Ude på molen ved Ofelia Plads sad der sidste weekend 15 kvinder på rad iklædt noble, sorte kjoler, som var de et klassisk orkester. Men i stedet for instrumenter var de udstyret med save, hvormed de gik løs på de stole, de sad på. Skarpe klinger i kunstens tjeneste.

Man kan gå tilbage til Picassos gamle sandhed om, at enhver skabelsesakt først og fremmest er en »act of destruction«, en destruktiv handling. Siden 1960'erne er destruktion ligefrem blevet dyrket som særskilt kunstnerisk praksis, som vi herhjemme har mødt i form af guldfisk i blendere og smadrede flygler, udbrændte biler og børnehaver, selvskadende performancekunstnere eller Smadremanden i Zirkus Nemo.

Med vekslende elegance og brutal ihærdighed savede kvinderne på molen løs-kunsthæderigt poserende i de mest kropumulige stillinger, kæmpende for at holde balancen længst muligt på vaklende to-tre ben og amputeret sæde. Det sluttede først, da hver en stol var savet til pindebrænde. Og dermed havde 'A String Section' set dagens lys.

DET BELGISK BASEREDE kompagni Reckless Sleepers indbød de forbigående til eftertanke på alle hylder som del af sommerens Metropolis Festival for kunst og performance i byens rum.

Her blev destruktion ligefrem et spørgsmål om menneske-til-menneske destruktion

Tydeligvis var det en demonstration af, at vi er ved at save den gren over, vi sidder på – om det så skal forstås som en udstilling af kvinders taling af kvindestemmer.

I hvert fald blev det klart, at destruktion rummer en frisættende kraft. Den blev her også en saven sig ud af det finkulturelle kunstrum for i stedet at blande sig med hverdagens byrum – og samtidig demonstrere, at kunst i den grad er hårdt fysisk arbejde på linje med andre former for manuelt arbejde! Det er hele tanken med Metropolis-festivalen: at gå ud i hverdagsvirkeligheden, i friktion med andre akti-

viteter i byens rum på tværs af gængse kunstformer og afgrænsninger. En stolemassakre i København kan dog godt tage sig lidt tam ud, når den kommer op imod den form for destruktions-power, man i juni kunne støde på i den i år stærkt politiserende Malta Festival i Poznan i Polen, der har status som en af de mere radikale af sin slags i Europa.

Hvorfor for eksempel ikke selv gå i gang med at smadre løs? Det var her udfordringen i den interaktive installation 'Worktable', skabt af performancekunstneren Kate McIntosh.

Efter at have udvalgt sig en af de udstillede genstande – her var blandt andet tennisracket, kaffekande, udstoppet fugl, skrivemaskine, skøjte og dyrekranie at vælge imellem – gik man ind i hver sit aflukke og blev mødt af et overdådig udvalg af hammere, save, boremaskiner og grovfile.

Opildnet af de øredøvende bestråbelser i naborummene var det bare om at gå løs, hvis man ellers kunne nænne det. Destruktion blev dog fulgt af rekonstruktion, hvor man med snor, plasticfilm og strips skulle sammenlappe en af naboernes ødelæggelser.

Slutproduktet blev en syret udstilling af genopstandne genstande. Rørende med al den postdestruktive omsorg, og tankevækkende, så provokerende det egentlig var at skulle ødelægge en kunstskøjte.

SELVE DEN stærkt samfundskritiske festivalkontekst gav 'Worktable' en udtalt politisk dimension af konflikt og forsoning. Som svar på den herskende højrenationa-

KROPSKOLLISIONER. Der er langt imellem en kæntret savkriger i 'A String Section' i København og en rå voldtægt i 'Turbofolk' i Poznan, men de er fælles om at sætte kroppen på spil. Foto: Maja Nydal Eriksen og M Sakrzewski

lisme i Polen såvel som i andre dele af Europa satte festivalen i år fokus på Balkan. Især på følgerne af 1990'ernes sortstemplede krig i Eksjugoslavien mellem forskellige etniske nationalistiske grupper. Festivalen kom dermed til at virke som et troldspejl for, hvad situationen i dag kan udartede til.

I festivalens udvidede destruktionsperspektiv syntes selve kunstværket som værk, udstilling og forestilling på nippet til at blive afskaffet til fordel for kunst

lisme i Polen såvel som i andre dele af Europa satte festivalen i år fokus på Balkan. Især på følgerne af 1990'ernes sortstemplede krig i Eksjugoslavien mellem forskellige etniske nationalistiske grupper. Festivalen kom dermed til at virke som et troldspejl for, hvad situationen i dag kan udartede til.

At Nationalkonservativ populisme betyder indsnævring af kunstens udfoldel-

sesrum, var årets skandaleombruste festival selv et demonstrativt eksempel på. Kulturministeren valgte at trække sin økonomiske støtte, efter at den ene af festivalens kuratorer, den kontroversielle kroatiske instruktør Oliver Frljic i Warszawa havde iscenesat en vildt omstridt samfundssatire over den katolske kirkes pædofili. Frljic svarede igen ved at nægte at dukke op til festivalen.

Selv om Balkanplatformen havde valgt »at undgå det teatrale«, i en festival, der ellers traditionelt har været en teaterfestival, indgik Frljic egen forestilling 'Turbofolk' dog som centralt omdrejningspunkt.

Her blev destruktion ligefrem et spørgsmål om menneske-til-menneske-destruktion – og det i en politisk kontekst af traumerne efter krigen i Eksjugoslavien. Råt og fysisk *in your face* teater. Myldrende kaos og kamp med ni performere i en hyperenergiske spillestil, hvor der blev kastet rundt med kroppene.

Pistoltvang, voldtægt, korporlige kollisioner og hektisk glade dage. Typisk gik de løs på hinanden to og to, for så med samme heftighed pludselig at snave løs på hinanden. En fortsat kæde af konflikt og forsoning, akkompagneret af nationalisme-inficeret Balkan-pop.

Selvfølgelig måtte det munde ud i en højlydt fuckfinger til den polske regering og hele rosset af magthavere. En sidste destruktionsgestus.

monna.dithmer@pol.dk

Metropolis Festival i København, 21. juni til primo oktober. Malta Festival i Poznan, 16. juni til 25. juni.

JABRA MOVE WIRELESS HOVEDTELEFONER

Rent skandinavisk design møder krystalklar digital lyd. Få den perfekte pasform med den ultralette og behagelige hovedbøjle.

Pluspris 679 kr.
Pris uden abonnement 799 kr.

JABRA SPORT COACH SPECIAL EDITION

Trådløse sportsøretelefoner med intelligent lyd-coaching. Optimeret til cross-training og indendørs træning. Med integreret app til cross-training.

Pluspris 849 kr.
Pris uden abonnement 999 kr.

DAB/DAB+ RADIO MED BLUETOOTH

Ruark Audio RIMK3 er 3. generation af det engelske high-end brands ikoniske DAB/DAB+ radio.

Pluspris 1.849 kr.
Pris uden abonnement 2.199 kr.
Sælges kun online.